

Klimat a pogoda

Dr Zofia Boni

Czy kryzys klimatyczny możemy wyczytać z kształtu chmur na niebie? Z kierunku wiatru? Z zapachu powietrza? Albo z ruchu lodowców? Mówimy dużo o zmianach klimatu, ale jak zmiany klimatu się mają do zjawisk pogodowych? Co możemy zobaczyć gołym okiem? Czego możemy dotknąć? Klimat danego miejsca i zmiany klimatu mogą być trudne do uchwycenia, ponieważ zachodzą w dużej skali i dotyczą danych statystycznych, są raczej abstrakcyjne. Klimat konkretnego miejsca określa się na podstawie wcześniejszych pomiarów i danych. Na przykład Polska leży w klimacie umiarkowanym ciepłym przejściowym. Pogoda natomiast dotyczy konkretnego czasu w konkretnym miejscu. Pogoda i klimat mają inną temporalność i skalę, ale zmieniający się klimat wpływa na zjawiska pogodowe, anomalie pogodowe natomiast są wyznacznikiem zmieniającego się klimatu. Z jednej strony mniejsze opady i związane z tym susze, z drugiej zaś burze i tornada. Coraz częstsze i intensywniejsze upały oraz pożary. Coraz cieplejsze zimy. Zaskakująco ciepłe dni w lutym albo zimne i deszczowe w czerwcu.

Pogoda oczywiście zawsze była zmienna. Ale to, co obserwujemy dzisiaj, coraz częstsze anomalie i nietypowe zjawiska pogodowe, jest efektem kryzysu klimatycznego.

Przywykliśmy do pewnej sezonowości, obserwowania i doświadczania natury przez pryzmat pór roku. Wiosna, lato, jesień, zima. Mamy wiele rytuałów z tym związanych. Coraz częściej mówi się, że wkraczamy w okres, w którym będą dwie pory: sucha i deszczowa. Zbyt gorące lata i mokre zimy. Jak to zmieni naszą codzienność? Nasz sposób życia z naturą? Nasze rytuały i reakcje na pogodę?